

ด่วนมาก

ที่ กค 0905/ ๖ ๖๒ ๕

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ 6 กทม. 10400

สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 3054
วันที่ 12 มิ.ย. 2557

// มิถุนายน 2557

เรื่อง ข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลกโครงการลดและเลิกใช้สารไฮโดรคลอโรฟลูโอโรคาร์บอน (HCFC Phase Out Project)

เรียน เลขาธิการ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ

- อ้างถึง
1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว 155 ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2552
 2. ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 1/2557 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2557
 3. ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 10/2557 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2557
 4. ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 11/2557 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2557
 5. ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 16/2557 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2557

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. หนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าโครงการ HCFC Phase Out
 2. เงื่อนไขมาตรฐานสำหรับกองทุนให้ความช่วยเหลือโดยธนาคารโลกจากกองทุนต่างๆ (Standard Conditions) ฉบับวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2555

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่องข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลกโครงการลดและเลิกใช้สารไฮโดรคลอโรฟลูโอโรคาร์บอน (HCFC Phase Out Project) เพื่อโปรดพิจารณา
นำเสนอหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือ
และอนุมัติให้ใช้วิธีการอนุญาตอุตสาหกรรมในการระบับข้อพิพาท

ทั้งนี้ เรืองดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

1. เรื่องเดิม

กองทุนอนุรักษ์โอโซนซึ่งเป็นกองทุนพหุภาคีภายใต้การบริหารของธนาคารโลกได้อนุมัติ
ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าสำหรับโครงการ HCFC Phase Out วงเงิน 23,918,707 เหรียญสหรัฐ สำหรับ
โครงการระยะที่ 1 ปี 2557-2561 เพื่อลดปริมาณการใช้สารไฮโดรคลอโรฟลูโอโรคาร์บอน (HCFC) ที่ใช้ใน
อุตสาหกรรมผลิตโฟมและเครื่องปรับอากาศ ซึ่งเป็นสารที่มีค่าศักยภาพในการทำลายโอโซนและค่าศักยภาพ
ในการทำให้โลกร้อน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องปฏิบัติตามข้อตกลงภายใต้พิธีสารมอนทรีออล (Montreal
Protocol) ในการเลิกใช้สาร HCFC ภายในปี 2583 โครงการดังกล่าวมีกรมโรงงานอุตสาหกรรมและธนาคาร
ออมสินเป็นหน่วยงานดำเนินโครงการ สำหรับโครงการระยะที่ 1 ปี 2557-2561 มีแผนดำเนินโครงการผ่าน
กิจกรรม 4 กลุ่ม คือ (1) การลงทุนในโครงการลดการใช้สาร HCFC โดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่
ผู้ประกอบการให้ปรับเปลี่ยนไปใช้เทคโนโลยีทดแทน (2) การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ผู้ประกอบการ
ผ่านโครงการฝึกอบรมและการนำเสนอเทคโนโลยีการผลิตที่ไม่ใช้สาร HCFC (3) การให้ความช่วยเหลือทาง
วิชาการแก่กรมโรงงานอุตสาหกรรมและธนาคารออมสินในการบริหารจัดการโครงการ รวมทั้งพัฒนากฎเกณฑ์
และนโยบายสำหรับภาคอุตสาหกรรมที่ยังคงใช้สาร HCFC และ (4) การเสริมสร้างศักยภาพของหน่วยอนุรักษ์
โอโซนของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ทั้งนี้ ธนาคารโลกได้ส่งหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือฯ เพื่อกระทรวง

/การคลัง...

การคลังโดยสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) ในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทยลงนามยืนยันรับความช่วยเหลือสำหรับโครงการดังกล่าว ซึ่งเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2549 ข้อ 17 ให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะเป็นผู้ดำเนินการเจรจาและลงนามขอรับความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการที่ไม่มีดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมจากแหล่งเงินกู้ เช่น ธนาคารโลกและธนาคารพัฒนาเอเชีย

2. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากประเทศไทยต้องปฏิบัติตามพันธกรณีพิธีสารมอนทรีออล (Montreal Protocol) ในการลดการใช้สารไฮโดรคลอโรฟลูโอโรคาร์บอน (HCFC) ลงร้อยละ 10 จากค่าพื้นฐาน (baseline) ภายในปี 2558 และกรมโรงงานอุตสาหกรรม (กรอ.) มีนโยบายที่จะออกกฎหมายห้ามใช้สาร HCFC ในการผลิตโฟมภายในปี 2558 เพื่อให้หน่วยงานสามารถดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด จึงมีความจำเป็นต้องขอให้พิจารณาให้ความเห็นชอบหนังสือขอตกลงฯ และอนุมัติให้ใช้วิธีการอนุญาตตลาดการในการระงับข้อพิพาท เพื่อสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลังจะได้ลงนามในหนังสือขอตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าโครงการ HCFC Phase Out

3. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

3.1 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2552 กำหนดให้สัญญาทุกประเภทที่หน่วยงานของรัฐทำกับเอกชนในไทยหรือต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นสัญญาทางการปกครองหรือไม่ ไม่ควรเขียนผูกมัดในสัญญาให้มอบข้อพิพาทให้คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด แต่หากมีปัญหาหรือความจำเป็นหรือเป็นข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่ายที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ ไป รายละเอียด ปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง 1

3.2 ตามหนังสือที่อ้างถึง 2 - 5 คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้เข้าควบคุมอำนาจในการปกครองประเทศ ตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคม 2557 เวลา 16.30 น. โดยให้คณะรัฐมนตรีรักษาการสิ้นสุดลง และในระหว่างที่ยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ให้บรรดาอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติหรือผู้ที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติมอบหมาย และให้ปลัดกระทรวงปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีในแต่ละกระทรวงเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง

4. ข้อเท็จจริง

4.1 โครงการ HCFC Phase Out มีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณการใช้สาร HCFC ที่ใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตโฟมและเครื่องปรับอากาศ ซึ่งเป็นสารที่มีศักยภาพในการทำลายโอโซน และศักยภาพในการทำให้โลกร้อน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องปฏิบัติตามขอตกลงภายใต้พิธีสารมอนทรีออล (Montreal Protocol) ในการเลิกใช้สาร HCFC ภายในปี 2583 รวมทั้งต้องลดการผลิตและการใช้สาร HCFC ลงร้อยละ 10 จากค่าพื้นฐาน (baseline) ภายในปี 2558 ทั้งนี้ กรมโรงงานอุตสาหกรรม (กรอ.) มีนโยบายที่จะห้ามใช้สาร HCFC ในการผลิตโฟมภายในปี 2558

4.2 หนังสือขอตกลงรับความช่วยเหลือฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

4.2.1 หน่วยงานดำเนินโครงการหลักคือ กรมโรงงานอุตสาหกรรมจะทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ ธนาคารออมสินเป็นหน่วยงานรับผิดชอบการจัดสรรเงินช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการ ทั้งนี้ หน่วยงานดำเนินโครงการต้องยอมรับการผูกพันต่อวัตถุประสงค์ของกิจกรรมภายใต้โครงการฯ เงื่อนไขมาตรฐานสำหรับกองทุนให้ความช่วยเหลือโดยธนาคารโลกจากกองทุนต่างๆ (Standard Conditions for Grants) ฉบับวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2555 (สิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

และแนวทางการป้องกันและต่อสู้กับการฉ้อโกงและทุจริตในโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนเงินกู้จากธนาคารเพื่อการบูรณะและพัฒนาระหว่างประเทศและกองทุนสินเชื่อและเงินสนับสนุนจากสมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ (Guidelines on Preventing and Combating Fraud and Corruption in Projects Financed by IBRD Loans and IDA Credits and Grants) ลงวันที่ 15 ตุลาคม 2549 (ค.ศ. 2006) และปรับปรุงแก้ไขในเดือนมกราคม 2554 (ค.ศ. 2011) กรมโรงงานอุตสาหกรรมและธนาคารออมสินต้องปฏิบัติตามข้อเรียกร้องของธนาคารโลกหาธนาคารโลกร้องขอให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการฯ และเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่จากธนาคารโลกเข้าเยี่ยมชมและตรวจสอบการดำเนินโครงการได้

4.2.2 เงินช่วยเหลือแบบให้เปล่าสำหรับโครงการ HCFC Phase Out มีวงเงินทั้งสิ้น 23,918,707 เหรียญสหรัฐ ซึ่งเป็นเงินที่ธนาคารโลกได้รับจากกองทุนพหุภาคี โดยแบ่งเป็นวงเงินสำหรับช่วยเหลือผู้ประกอบการ 21,045,614 เหรียญสหรัฐ วงเงินสำหรับการดำเนินโครงการของกรมโรงงานอุตสาหกรรม 932,666 เหรียญสหรัฐ วงเงินสำหรับการดำเนินโครงการและค่าธรรมเนียมของธนาคารออมสิน 1,073,757 เหรียญสหรัฐ และวงเงินสำหรับการพัฒนาศักยภาพของหน่วยอนุรักษ์โอโซน 866,670 เหรียญสหรัฐ โดยมีผู้ประกอบการที่มีสิทธิรับความช่วยเหลือในอุตสาหกรรมผลิตโฟม จำนวน 131 ราย และอุตสาหกรรมผลิตเครื่องปรับอากาศ จำนวน 12 ราย การเบิกจ่ายจะไม่สามารถทำได้สำหรับรายการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่มีการลงนามในหนังสือข้อตกลงฯ เว้นแต่ว่าค่าใช้จ่ายมีมูลค่ารวมไม่เกิน 4,000,000 เหรียญสหรัฐ และเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2556 หรือหลังจากนั้น โดยระยะเวลาเบิกจ่ายสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563

4.2.3 กระทรวงการคลังและกรมโรงงานอุตสาหกรรมต้องลงนามในหนังสือข้อตกลงย่อย (Subsidiary Agreement) กับธนาคารออมสิน โดยธนาคารออมสินต้องจัดตั้งหน่วยบริหารจัดการโครงการซึ่งประกอบด้วยผู้จัดการโครงการ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการทางการเงินและผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค

4.2.4 กระทรวงการคลังต้องดำเนินการให้ธนาคารออมสินจัดสรรเงินช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการผลิตโฟมและเครื่องปรับอากาศ โดยต้องมีการจัดทำข้อตกลงย่อยในการรับความช่วยเหลือทางการเงินแบบให้เปล่า (Sub-grant Agreement) ระหว่างธนาคารออมสินกับผู้ประกอบการที่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน โดยธนาคารออมสินจะต้องดำเนินโครงการโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของรัฐบาลไทยและธนาคารโลกเป็นหลัก

4.2.5 กรมโรงงานอุตสาหกรรมและธนาคารออมสินต้องปฏิบัติตามคู่มือการดำเนินโครงการ (Project Implementation Manual) ของธนาคารโลกซึ่งครอบคลุมถึงหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานในการดำเนินโครงการ วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง การติดตามผลและประเมินโครงการ รวมทั้งหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการคัดเลือกผู้ประกอบการเพื่อรับความช่วยเหลือ หน่วยงานดำเนินโครงการต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจกรรมและรายงานฉบับสมบูรณ์ โดยรายงานจะต้องมีเนื้อหาครอบคลุมระยะเวลา 1 ภาคปฏิทิน (calendar semester) และจัดส่งให้ธนาคารโลกไม่เกินกว่า 45 วันนับตั้งแต่ระยะเวลาที่ครอบคลุมโดยรายงานนั้นสิ้นสุดลง รายงานฉบับสมบูรณ์จะต้องได้รับการจัดส่งให้แก่ธนาคารโลกไม่เกิน 6 เดือนหลังวันสิ้นสุดโครงการ (Closing Date) รวมทั้งจัดส่งผู้ตรวจสอบบัญชีจากภายนอกเพื่อตรวจสอบงบการเงินประจำปี

4.2.6 การจัดซื้อสินค้าและจัดจ้างบริการที่ไม่ใช่ที่ปรึกษาจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างของธนาคารโลก (Guidelines: Procurement of Goods, Works and Non-consulting Services under IBRD Loans and IDA Credits and Grants by World Bank Borrowers) ฉบับเดือนมกราคม 2554 โดยการจัดซื้อจัดจ้างต้องผ่านการประกวดราคาระดับประเทศ (National Competitive Bidding)

4.2.7 การว่าจ้างที่ปรึกษาทั้งหมดที่จำเป็นสำหรับการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการซึ่งจะจัดหาด้วยเงินที่จะได้รับตามกระบวนการของวงเงินของโครงการนั้น จะต้องได้รับการจัดจ้างโดยเป็นไปตามแนวทางในการเลือกและว่าจ้างที่ปรึกษาสำหรับผู้กู้ยืมจากธนาคารโลกภายใต้เงินกู้จาก IBRD สินเชื่อและเงินช่วยเหลือแบบให้เปล่าจาก IDA (Guidelines on selection and employment of consultants under IBRD loans and IDA credits & Grants by World Bank Borrowers) ฉบับเดือนมกราคม 2011 และต้องทำการคัดเลือกโดยพิจารณาจากคุณภาพและราคา

4.3 สารสำคัญของร่างหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือฯ เป็นไปตามข้อกำหนดและหลักเกณฑ์มาตรฐานของการให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าของธนาคารโลก (Standard Conditions) ซึ่งหน่วยงานดำเนินโครงการได้พิจารณาขอบเขตในการดำเนินกิจกรรมแล้วว่าอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่และวัตถุประสงค์ที่จะสามารถดำเนินการได้ อย่างไรก็ตาม ใน Article V Section 5.03 ได้กำหนดเงื่อนไขว่าหากเกิดกรณีพิพาทระหว่างคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งต่อคู่สัญญาอีกฝ่ายและไม่สามารถหาข้อยุติภายใต้เงื่อนไขของสัญญาได้ ให้ส่งเรื่องดังกล่าวให้กับคณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้พิจารณา โดยองค์คณะอนุญาโตตุลาการจะประกอบด้วยอนุญาโตตุลาการ 3 คน ประกอบด้วย (1) อนุญาโตตุลาการที่ได้รับการแต่งตั้งจากธนาคารโลก (2) อนุญาโตตุลาการที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้รับความช่วยเหลือฯ และ (3) ประธานคณะอนุญาโตตุลาการ (Umpire) ให้แต่งตั้งโดยความตกลง ระหว่างคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย หรือในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้ให้ประธานศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (President of International Court of Justice) เป็นผู้แต่งตั้งและหากยังไม่สามารถตกลงกันได้ให้เลขาธิการสหประชาชาติเป็นผู้แต่งตั้ง ทั้งนี้ หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่ยอมแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการฝ่ายตนก็ให้ Umpire เป็นผู้แต่งตั้งแทนการตัดสินของคณะอนุญาโตตุลาการจะถือหลักการเสียงข้างมาก ซึ่งหากคู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการภายใน 30 วัน คู่สัญญาสามารถ (1) ดำเนินกระบวนการเพื่อบังคับตามคำชี้ขาดต่อศาลที่มีเขตอำนาจเหนือคู่กรณีอีกฝ่าย (2) บังคับตามคำตัดสินโดยการบังคับคดี (3) เสนอการเยียวยาที่เหมาะสมอย่างอื่นต่อคู่สัญญาอีกฝ่ายเพื่อการบังคับตามคำตัดสินและตามบทบัญญัติแห่งข้อตกลง ที่ผ่านมากกระทรวงการคลังได้ประสานงานกับธนาคารโลกเพื่อหารือและชี้แจงเหตุผลความจำเป็นในการปรับปรุงข้อกำหนดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขอยกเลิกการใช้วิธีระงับข้อพิพาทด้วยวิธีอนุญาโตตุลาการที่ธนาคารโลกกำหนดไว้ใน Standard Conditions แต่ธนาคารโลกได้ยืนยันว่าหน่วยงานที่รับความช่วยเหลือฯ จะต้องใช้วิธีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานของธนาคารโลก

5. ความเห็นของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่าการรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากธนาคารโลกเป็นความช่วยเหลือแบบให้เปล่า ไม่ก่อให้เกิดภาระทางการคลังของรัฐบาลและยังเป็นประโยชน์จากการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี ตลอดจนได้เรียนรู้ประสบการณ์ของประเทศอื่นๆ เพื่อนำมาพัฒนาและปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานดำเนินโครงการ ประกอบกับเป็นเงื่อนไขและหลักเกณฑ์มาตรฐานของธนาคารโลก ซึ่งใช้บังคับกับทุกประเทศ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินโครงการดังกล่าวสามารถดำเนินการได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงเห็นควรให้ความเห็นชอบหนังสือข้อตกลงและให้ใช้วิธีการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีอนุญาโตตุลาการที่กำหนดไว้ในหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลกสำหรับโครงการ HCFC Phase Out ตามนัยที่กล่าวในข้อ 4

/6. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา...

6. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

ให้ความเห็นชอบหนังสือข้อตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารโลกสำหรับโครงการ HCFC Phase Out และอนุมัติให้ใช้วิธีการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีอนุญาโตตุลาการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ ขอให้โปรดนำเสนอหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อพิจารณาเห็นชอบและอนุมัติตามที่กล่าวข้างต้นต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์)

ปลัดกระทรวงการคลัง

ปฏิบัติราชการแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

สำนักนโยบายและแผน

โทร 0 2265 8050 ต่อ 5510

โทรสาร 0 2273 9144